

Vi er: Vibeke Borregaard, Krüger; Per Krøyer Kristensen, Suez; Jacob Andersen, Hjørring Vandselskab.

Vi kommer fra spildevandssektoren. Tilsammen repræsenterer vi 90 års erfaring med spildevandsrensning. Det er sådan nogen som os, der sørger for, at Danmarks sanitære sundhed er blandt de bedste i verden, og sørger for at rense for vores efterladenskaber, så vi ikke skader miljøet. De to ting hænger uløseligt sammen – og det bliver ikke mindre rigtigt i fremtiden, hvor vi står overfor store udfordringer fra mikroforureninger.

Mikroforureninger er en fællesbetegnelse for stoffer, der selv i meget små mængder er skadelige for os og for det ydre miljø. En kilde til mikroforureninger er medicinrester, og medicin er igen en delt problemstilling. Der er den direkte skadevirkning, og der er problemet med multiresistente mikroorganismer, og dermed i høj grad et sundhedsmæssigt problem.

Medicinrester bliver fremtidens dræber. Det er ikke noget vi – som har bedt om foretræde – siger. Ordene stammer fra WHO. Faktisk forventer WHO, at man i 2040 får 10 mio. dødsfald på verdensplan om året som følge af multiresistens. Altså en størrelsesorden, der overstiger, hvad Corona har dræbt ind til videre. Multiresistens vil ikke være et chok som en pludselig pandemi, men en snigende udvikling. Det er en udvikling vi ser i blandt andet Sydeuropa allerede, men vi kan stadig nå at gøre noget i Danmark. Men vi har brug for samarbejde på tværs i samfundet.

I dag fastholder mange kommuner og til dels Miljøstyrelsen, at man skal bygge lokale renseanlæg på sygehusene. Ønsket bunder i, at daværende miljøminister Karen Ellemann i 2011 skrev til landets kommuner, at de skulle få mere styr på sygehusenes spildevand. Dengang lød rensning af spildevand på sygehuse fornuftigt. I dag ved vi bedre. Sygehuse er ikke den store kilde til forurening med medicinrester. Det er vi mennesker. Hvis vi bruger indkøb af medicin som målestok, så vil fire % komme fra sygehusene. I realiteten er det langt mindre. Den helt store belastning kommer af medicin mod folkesygdommene, altså fra hjemmene. Derfor er det spildt at bygge renseløsninger på sygehuse.

Vi har opstillet flere businesscases, hvor vi sammenligner renseløsninger. Det mest forsigtige bud viser, at vi får 35 gange større effekt for samfundets penge ved at udbygge et eksisterende centralt renseanlæg frem for at bygge nyt på et sygehus. Når regnskabet fra corona-krisen skal gøre op, er det vigtigt at fokusere på de bedste løsninger for de laveste omkostninger.

Vi har brug for bedre løsninger for at fjerne medicinrester fremover – og de centrale renseanlæg kan levere dem. For selv om det er dyrt og svært at analysere for mikroforureninger, så det er forbavsende billigt at rense på et ekstra rensetrin på eksisterende renseanlæg. En omkostning på 1 kr. pr. m³ er et godt bud. Ved en central rensning får vi fjernet både medicinrester og en meget stor mængde af andre mikroforureninger.

Midt i en klimakrise ved vi, hvor meget natur og miljø betyder. På trods af begrænsninger for landbruget, trods milliardinvesteringer i kloakker og vandløbsforbedringer har Danmark stadig nogle af Europas dårligste vandløb, og vi oplever faldende biodiversitet. Her en mikroforureninger en medvirkende faktor – men det vil spildevandssektoren gerne være med til at lave om på. Med jeres hjælp...

Vi har behov for en samlet national strategi på området, og behov for en klar målsætning om central rensning, for det er centralt, det batter noget. Gør vi ikke noget nu, står vi overfor en langvarig sundheds- og miljøkrise. Som på sigt får corona til at blegne.

Jacob Andersen, Hjørring Vandselskab